

Nr 364.

Af herr **Carlson** i Falun, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av vissa paragrafer i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 232 föreslås nya deklarationsformulär med föreskrift bland annat att inkomst av rörelse eller yrke skall deklarerats till sitt bruttovärde, från vilket sedan de beskattningsfria driftkostnaderna få avdragas vid sidan av vissa allmänna avdrag och likaledes vissa särskilda avdrag för värdeminskning.

Bland dessa avdrag är det särskilt de under begreppet indirekta driftkostnader hörande avdragen för värdeminskning, »som även med noggrant underhåll och aktsam vård drabbar driftsinventarier och byggnader», vilka för näringslivet spela en betydande roll. I punkt 16 av anvisningar för deklarationsblankettens ifyllande föreskrives: »avse gjorda avskrivningar eller avsättningar för värdeminskning olika slags tillgångar med väsentligen olika varaktighet, redogöres härför i särskild bilaga», samt under särskilda avdrag för värdeminskning: »för att avdragen skola medgivas, skall nöjaktig utredning om deras befogenhet lämnas». Motiveringen till åtminstone denna senare föreskrift återfinnes i departementschefens yttrande: »de numera vunna erfarenheterna om tillämpningen av de nya skatteförfattningarne giva emellertid anledning antaga, att i ett stort antal fall taxeringsmyndigheterna låtit sig nöja med obestyrkta eller icke tillräckligt styrkta uppgifter till stöd för avdragen och således, i strid med lagens mening, visat för stor eftergivenhet för avdragsanspråken. Att till förebyggande härav något bör göras, synes klart, och förslaget upptager i sådant syfte en i formuläret inlagd erinran om vikten av en nöjaktig utredning i hvarje fall».

Det pålägges sålunda deklaranter bevisningsskyldigheten för att de honom påyrkade avdragen äro berättigade, en sak, som för deklaranter måste medföra svårigheter liksom ock för taxeringsmyndigheterna att pröva vad i sådant hänseende kan vara skäligt. En hel del tvister rörande storleken av sådana avdrag hava avgjorts i högsta instans och därvid fått olika utgång, synbarligen beroende på den utredning klaganden lyckats åstadkomma. En sådan sakens ordning kan näppeligen vara förenlig med en modern skatteförfattnings sträfvan efter enhetligt och rättvist bedömande från taxeringsmyndigheternas sida, och kan ej heller bringas i samklang med departementschefens uttalade grundsats, att »taxeringsarbetet får icke ytterligare försvåras och invecklas».

Det synes vara en logisk utveckling av vår skatteförordning, att i densamma fastslås vissa objektiva grunder för beräkningen av åtminstone gränsvärdena för skattefria årliga avskrivnings- eller avsättningsprocenter för vanligast förekommande grupper av driftsinventarier, allt efter ändamål och användningssätt, samt byggnader, efter byggnadsmaterial och ändamål, till ledning för deklaranter och taxeringsmyndigheter. Att fastsländet av sådana fasta avskrivningskvoter kommer att vara förenligt med svårigheter samt att de, en gång fastslagna, dock tidvis måste underkastas justering, är påtagligt, liksom att från skatteteknisk synpunkt vissa betänkligheter komma att höjas mot en sådan ordning. Risken av fasta avskrivningsprocenter torde väl kunna motvägas av föreskrift att i beträffande företags räkenskaper den verkställda avskrifningen eller avsättningen skall uppgå till minst samma procentbelopp, samt därigenom att prövningsrätt förbehålles i speciella fall. Även om i enstaka fall härigenom avdrag skulle förekomma till större belopp än den faktiska värdeminskningen, bleve resultatet härav närmast en konsolidering av vederbörande företag till båtнад för framtida vinstmöjligheter, och sålunda förhöjd skatteförmåga.

Det vore i detta sammanhang av intresse att känna värdet av landets byggnader, inventarier och slitager. Beträffande den svenska *industriens* byggnader, inventarier och slitager, har ingenjör C. Billberg, med utgångspunkt från aktuarien Flodströms uppgift, att det bokförda värdet av industriens egna byggnader för produktionsändamål år 1908 kan anslås till 800,000,000 kronor samt värdet av dess maskiner och inventarier till 400,000,000 kronor, försökt sig på en kalkyl och under vissa förutsättningar kommit till följande resultat:

den svenska industriens *byggnader* vid 1908 års slut representerade ett anskaffningsvärde av i runt tal 1,600,000,000 kronor samt dess inventarier ett värde av cirka 889,000,000 kronor,

värdet av *slitaget* å den svenska industriens byggnader under 1908 uppgick till i runt tal cirka 53,000,000 kronor samt å dess inventarier till cirka 89,000,000 kronor.

Även om dessa summor skulle vara för höga, så ingiva de dock en antydan om betydelsen av att uppmuntra den sparsamhet, som på vinstutdelningens bekostnad strävar efter väl avvägda avskrivningar.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utarbetande och framläggande för Riksdagen av förslag till skattefria avskrivnings- eller avsättningskvoter för vanligast förekommande grupper av driftsinventarier och byggnader till ledning för deklara-tionsförfarandet.

Stockholm den 30 april 1913.

Sven Carlson
i Falun.
